

I mali di un amore infelice

- Atque in amore mala haec proprio summeque secundo
 inveniuntur; in adverso vero atque inopi sunt,
 prendere quae possis oculorum lumine operto,
 innumerabilia; ut melius vigilare sit ante,
 1145 qua docui ratione, cavereque, ne inliciaris.
 Nam vitare, plagas in amoris ne iaciamur,
 non ita difficile est quam captum retibus ipsis
 exire et validos Veneris perrumpere nodos.
 Et tamen implicitus quoque possis inque peditus
 1150 effugere infestum, nisi tute tibi obuius obstes
 et praetermittas animi vitia omnia primum
 aut quae corporis sunt eius, quam praepetis ac vis.
 Nam faciunt homines plerumque cupidine caeci
 et tribuunt ea quae non sunt his commoda vere.
 1155 Multimodis igitur pravas turpisque videmus
 esse in deliciis summoque in honore vigere.
 Atque alios alii inrident Veneremque suadent
 ut placent, quoniam foedo adfflicentur amore,
 nec sua respiciunt miseri mala maxima saepe.
 1160 Nigra melichrus est, immunda et fetida acosmos,
 caesia Palladium, nervosa et lignea dorcas,
 parvula, pumilio, chariton mia, tota merum sal,
 magna atque inmanis cataplexis plenaque honoris.
 Balba loqui non quit, traulizi, muta pudens est;
 1165 at flagrans, odiosa, loquacula Lampadium fit.
 Ischnon eromenion tum fit, cum vivere non quit
 prae macie; rhadine verost iam mortua tussi.
 At tumida et mammosa Ceres est ipsa ab Iaccho,
 simula Silena ac Saturast, labeosa philema.
 1170 Cetera de genere hoc longum est si dicere coner.
 Sed tamen esto iam quantovis oris honore,
 cui Veneris membris vis omnibus exoriatur;
 nempe aliae quoque sunt; nempe hac sine viximus ante;
 nempe eadem facit et scimus facere omnia turpi
 1175 et miseram taetris se suffit odoribus ipsa,
 quam famulae longe fugitant furtimque cachinnant.
 At lacrimans exclusus amator limina saepe
 floribus et sertis operit postisque superbos
 unguis amaracino et foribus miser oscula figit;
 1180 quem si iam ammissum venientem offenderit aura
 una modo, causas abeundi quaerat honestas
 et meditata diu cadat alte sumpta querella

stultitiaque ibi se damnet, tribuisse quod illi
plus videat quam mortali concedere par est.

- 1185** Nec Veneres nostras hoc fallit; quo magis ipsae
omnia summo opere hos vitae poscaenia celant,
quos retinere volunt adstrictosque esse in amore,
nequiquam, quoniam tu animo tamen omnia possis
protrahere in lucem atque omnis inquirere risus
- 1190** et, si bello animos et non odiosa, vicissim
praetermittere <et> humanis concedere rebus.